

LIITE: RAI

RAI = Resident Assessment Instrument

RAI-järjestelmä on standardoitu tiedonkeruun ja havainnoinnin välineistö, joka on tarkoitettu vanhus- tai vammaispalvelun asiakkaan

- palvelutarpeen arviointiin ja
- hoito-, kuntoutus- ja palvelusuunnitelman laatimiseen.

RAI-järjestelmä koostuu useista eri käyttötarkoituksiin ja eri kohderyhmille suunnitelluista asiakkaan arviointivälineistä. RAI-arvioinnissa kerätään tietoa esimerkiksi arkisuoriutumisesta, kognitiivisesta toimintakyvystä, psyykkisistä oireista, sosiaalisesta osallisuudesta ja kuntoutumisen voimavaroista sekä asiakkaan lähipiiriltä saamasta tuesta. RAI-arvioinnista saadaan myös asiakkaan toimintakykyä kuvaavia mittareita.

RAI-mittareita:

Kognitiivisten toimintojen mittari (CPS)

Asteikko : 0-6 (0= Ei kognitiivista häiriötä, 6= Kognition erittäin vaikea heikkeneminen)

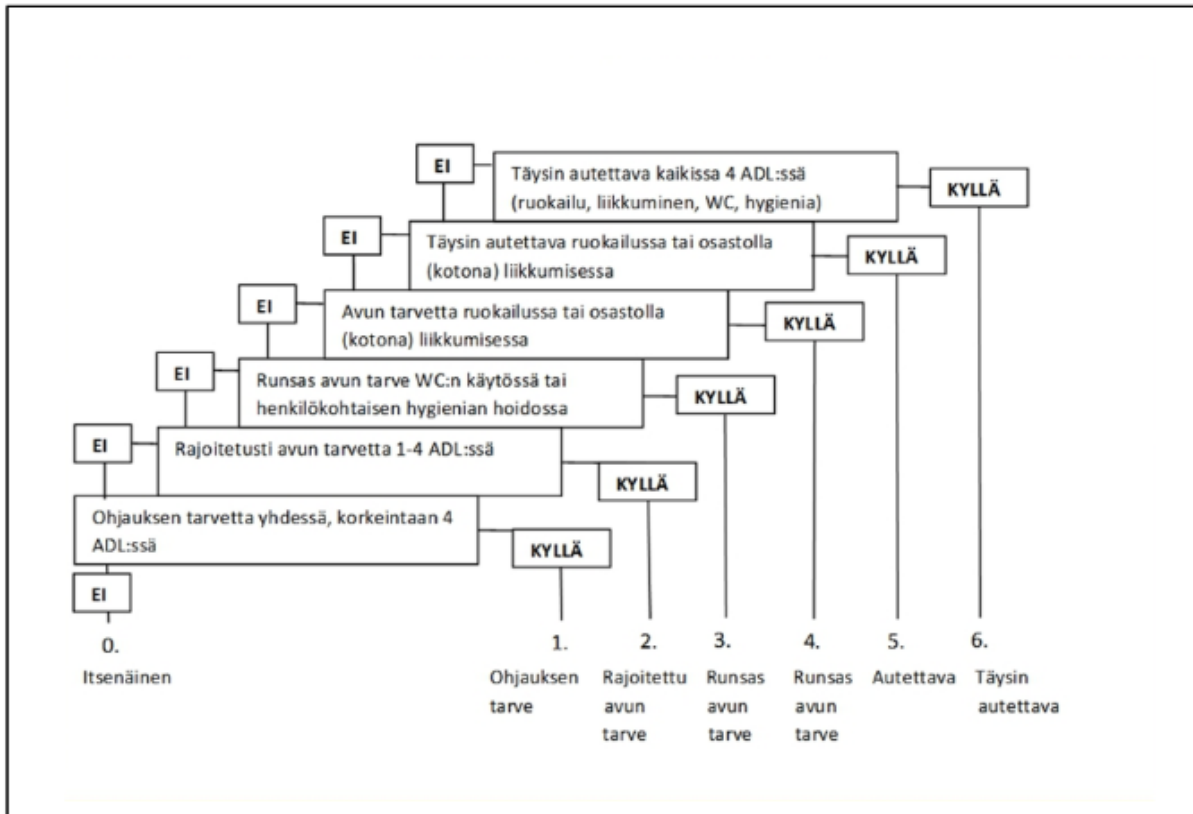
Mittarissa arvioidaan asiakkaan kognitiivista kykyä neljän muuttujan suhteen (lähimuisti, ymmärretyksi tuleminen, päätöksentekokyky, kyky syödä itse).

Tajuton	Ei	Kyllä		CPS=6
Päätöksentekokyky vakavasti häiriintynyt		JA	ei lainkaan pysty syömään itse	CPS=6
Päätöksentekokyky vakavasti häiriintynyt		JA	pystyy ainakin osin syömään itse	CPS=5
Päätöksentekokyky keskivaikeasti häiriintynyt		JA	asiakas tulee ymmärretyksi vain toisinaan tai ei koskaan	CPS=4
Päätöksentekokyky keskivaikeasti häiriintynyt		JA	Häiriö vähintään kahdessa seuraavista: päätöksentekokyky, ymmärretyksi tuleminen, lähimuisti	CPS=3
Tulee ymmärretyksi vain toisinaan tai ei koskaan		JA	Häiriö vähintään kahdessa seuraavista: päätöksentekokyky, ymmärretyksi tuleminen, lähimuisti	CPS=3
Häiriö vähintään kahdessa seuraavista: päätöksentekokyky, ymmärretyksi tuleminen, lähimuisti		JA	päätöksentekokyky enintään lievästi häiriintynyt	CPS=2
		JA	tulee yleensä ymmärretyksi	CPS=1
Häiriö enintään yhdessä seuraavista: päätöksentekokyky, ymmärretyksi tuleminen, lähimuisti				CPS=0
Ei häiriötä yhdessäkään seuraavista: päätöksentekokyky, ymmärretyksi tuleminen, lähimuisti				CPS=0

Arkisuoriutuminen, perustoiminnot (ADLH)

Asteikko 0-6 (0=Itsenäinen, 6=Täysin autettava)

Mittarin arvo lasketaan asiakkaan suorituskyvyn perusteella neljästä toiminnosta (liikkuminen kotona, ruokailu, wc:n käyttö, henkilökohtainen hygienia).

Kuva 1. Hierarkinen ADL-mittari, mukaeltu Morris, Fries, Morris. *Scaling ADLs within the MDS. Journal of Gerontology: Medical Sciences* 1999;54A:M546-M553.

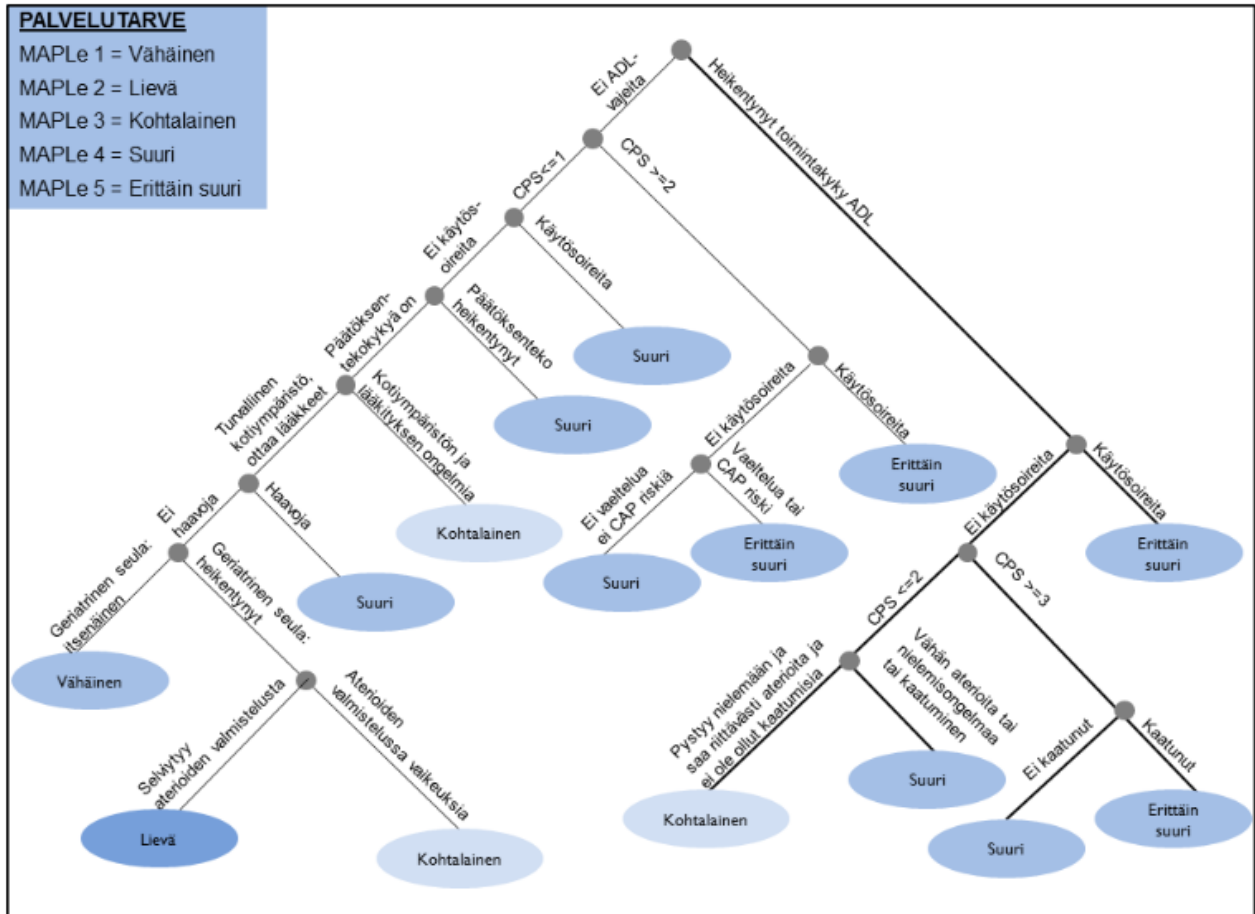
Arkisuoriutuminen, päivittäiset toiminnot (0-28), Laaja ADL_28

Mittarissa arvioidaan asiakkaan suoriutumiskykyä seitsemässä arkisuoriutumisen toiminnossa.

- liikkuminen vuoteessa
- siirtyminen
- liikkuminen kotona
- pukeutuminen
- ruokailu
- wc:n käyttö
- henkilökohtainen hygienia

Mittarin arvo saadaan laskemalla yhteen osa-alueiden pisteet. Mitä suurempi arvo on, sitä huonompi toimintakyky päivittäisissä toiminnoissa. Mittari kuvaa herkemmin muutosta päivittäisissä toiminnoissa kuin muut ADL-mittarit.

Palveluntarve: MAPLE 5

[Lähde: THL-vertailukehittäminen \(internet\)](#)

RAI-HC Mittarikäsikirja. RaiSoft (2013)